

5.10. Շրջակա միջավայրի 2020 թվականի դեկտեմբեր ամսվա աղտոտվածության մշտադիտարկում¹

Օդային ավազանի որակի մշտադիտարկում

Դիտարկման համակարգում ընդգրկված ՀՀ բնակավայրերի մթնոլորտային օդի որակի ցուցանիշները, 2020թ. դեկտեմբեր

	Դիտակայանների և դիտակետերի քանակը, միավոր	Վերահսկվող նյութերը	Փորձամուշ- ների քանակը, միավոր	Վերահսկվող նյութերի կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից
ք.Երևան	49	ձմրի երկօքսիդ	768	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
		գետնամերձ օզոն		
ք.Գյումրի	25	ձմրի երկօքսիդ	266	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
ք.Վանաձոր	27	ձմրի երկօքսիդ	435	ՀՀ նորմաների սահմաններում 1.2 անգամ
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
ք.Ալավերդի	45	ձմրի երկօքսիդ	490	ՀՀ նորմաների սահմաններում 1.4 անգամ
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
ք.Հրազդան	18	ձմրի երկօքսիդ	214	ՀՀ նորմաների սահմաններում 2.0 անգամ
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
ք.Արարատ	13	ձմրի երկօքսիդ	123	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
ք.Չարենցավան	10	ձմրի երկօքսիդ	58	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Կապան	11	ձմրի երկօքսիդ	44	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Քաջարան	15	ձմրի երկօքսիդ	60	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Ծաղկաձոր	15	ձմրի երկօքսիդ	190	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		փոշի		
գ.Ամբերդ	1	ձմրի երկօքսիդ, ազոտի երկօքսիդ, նիտրատ իոն	75	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		քլոր, նիտրատ, սուլֆատ և ամոնիում իոններ և 21 քիմիական տարրեր	25	

Ծաղկաձոր քաղաքի տեղումներում (անձրև, ձյուն) վերահսկվող որոշ նյութերի պարունակությունն ըստ դիտարկման օրերի, 2020թ. դեկտեմբեր

Նմուշառման ամսաթիվը	Ցուցանիշներ						մգ/լ
	ջրածնային ցուցիչ (pH)	տեսակարար էլեկտրահա- ղորդականություն, $\mu\text{S}/\text{cm}/\text{սմ}$	սուլֆատ իոն	քլորիդ իոն	նիտրատ իոն	ամոնիում իոն	
14-15	5.82	141.4	4.11	1.12	0.02	5.131	
23-24	5.61	54.7	1.49	1.58	0.05	2.585	
24-25	5.22	13.2	1.52	0.42	1.44	0.386	

¹ Ըստ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տեղեկատվության:

Ամբերդ գյուղի կայանի հարակից տարածքի տեղումներում (ձյուն) վերահսկվող որոշ նյութերի պարունակություններն ըստ դիտարկման օրերի, 2020թ. դեկտեմբեր

մգ/լ

Նմուշառման ամսաթիվը	Ցուցանիշներ					
	ջրածնային ցուցիչ (pH)	տեսակարար էլեկտրահաղորդականություն, $\mu\text{Միմ/սմ}$	սուլֆատ իոն	քլորիդ իոն	նիտրատ իոն	ամոնիում իոն
08	4.70	47.40	5.211	2.452	5.126	3.071
09	5.29	38.10	3.075	2.950	2.555	2.464
14	6.35	34.50	3.121	1.958	4.221	1.713
16	4.74	11.90	0.870	0.506	1.525	0.530
22	5.82	21.10	2.220	0.910	3.590	1.532

Մակերևութային ջրերի որակի մշտադիտարկում

ՀՀ գետավազանային ջրերի քիմիական կարգավիճակն ըստ վերահսկվող նյութերի, 2020թ. դեկտեմբեր

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Գետավազան	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը		Վերահսկվող նյութերը
					ըստ ցուցանիշի	ընդհանրական	
Ախուրյան	Մեծամոր	Մեծամոր	40	ք.Վաղարշապատից 10 կմ հարավ	3	5	Կայցիում, բոր
					4		Լուծված թթվածին, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, ընդհանուր անօրգանական ազոտ, ընդհանուր ֆոսֆոր
					5		Ամոնիում իոն, մանգան
			41	ք.Վաղարշապատից 11 կմ հարավ-արևելք	3	5	Լուծված թթվածին, երկաթ, բոր, ընդհանուր անօրգանական ազոտ
					4		Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր
					5		Ամոնիում իոն
	42	Բանչպար գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	4	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր		
			4		Նիտրիտ իոն, բոր		
	Հրազդան	Քասախ	Քասախ	47	Գետաբերան	3	5
4						Վանադիում, ընդհանուր անօրգանական ազոտ	
5						Նիտրատ իոն	
Հրազդան (միջին ներքին հոսանք)		Հրազդան ¹	53	Արգել գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	5	Երկաթ
					4		Մանգան, բարիում, կալիում
					5		Վանադիում
			54	Արգնի ՀեԿ-ից 0.5 կմ վերև	3	5	Երկաթ, բարիում, կալիում
					4		Վանադիում
					5		
			55	ք.Երևանից 9 կմ ներքև, Դարբնիկ գյուղի մոտ	3	5	ԹՔՊ, կոբալտ, երկաթ, նատրիում, քլորիդ իոն, ընդհանուր լուծված աղեր, կախյալ նյութեր
					4		Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, բարիում, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր
					5		Ամոնիում իոն, մանգան, վանադիում, ընդհանուր անօրգանական ազոտ

¹ Հրազդան գետի 53 և 54 դիտակետերում ջրի որակի վատ դասակարգումները պայմանավորված են դրանցում ՀՀ կառավարության 2011թ. հունվարի 27-ի թիվ 75-Ն որոշմամբ հաստատված վանադիումի նորմի Հրազդանի գետավազանին ոչ բնութագրական ցածր արժեքներով: Համաձայն «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից իրականացված ջրերի որակի երկարամյա դիտարկումների արդյունքների, ինչպես նաև պայմանավորված վանադիումի աղտոտման աղբյուրների բացակայությամբ, նշված դիտակետերում վանադիումի պարունակությունները գնահատվել են ֆոնային:

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Գետավազան	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը		Վերահսկվող նյութերը
					ըստ ցուցանիշի	ընդհանրական	
Հրազդան	Հրազդան (միջին ներքին հոսանք)	Հրազդան	56	Գետաբերան	3	5	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, բարիում, նատրիում, ընդհանուր անօրգանական ազոտ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ընդհանուր լուծված աղեր, կախյալ նյութեր
					4		Նիտրիտ իոն, կալիում
					5		Ամոնիում իոն, մանգան, վանադիում
		225	Գեղանիստ գյուղի մոտ	3	5	Նիտրատ իոն, երկաթ, նատրիում, քլորիդ իոն, ընդհանուր լուծված աղեր	
				4		Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, բարիում, կալիում, ընդհանուր անօրգանական ազոտ, ընդհանուր ֆոսֆոր	
				5		Ամոնիում իոն, վանադիում	
	Գետառ	59	Գետաբերան	3	5	Երկաթ, կալիում	
				4		Ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր անօրգանական ազոտ, ընդհանուր ֆոսֆոր	
				5		Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, վանադիում	
	Մարմարիկ	Մարմարիկ	57	Հանքավան գյուղից 0.5 կմ վերև	3	3	Երկաթ, կախյալ նյութեր
			58	Գետաբերան	3	4	Երկաթ, բարիում, կալիում
	Ծաղկաձոր (Տանձաղբյուր)	Ծաղկաձոր (Տանձաղբյուր)	311	ք.Ծաղկաձորից վերև	3		5
					5	Մանգան	
			312	ք.Ծաղկաձորից ներքև	3	5	Երկաթ, ալյումին, ընդհանուր անօրգանական ազոտ
4					Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, բարիում, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր		
5					Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, բարիում, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր		
5					Ամոնիում իոն, մանգան		

ՀՀ ջրամբարների ջրերի քիմիական կարգավիճակն ըստ վերահսկվող նյութերի, 2020թ. դեկտեմբեր

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Ջրի քիմիական կարգավիճակի դասը		Վերահսկվող նյութերը
			ըստ ցուցանիշի	ընդհանրական	
Երևանյան լիճ	112	Ամբարտակի մոտ	3	3	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր անօրգանական ազոտ, ընդհանուր ֆոսֆոր

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Սևանա լճի ջրի որակի մշտադիտարկման արդյունքները, 2020թ. դեկտեմբեր

Դիտակետի տեղադրությունը	ՍԹԿ-ն գերազանցող միացությունների կոնցենտրացիաները										
	Սմոնիում իոն, մգ/լ	Նիտրիտ իոն, մգ/լ	Նիտրատ իոն, մգ/լ	Ֆոսֆատ իոն, մգ/լ	Ընդհանուր ֆոսֆոր, մգ/լ	Կալիում, մգ/լ	Նատրիում, մգ/լ	Կալցիում, մգ/լ	Մագնեզիում, մգ/լ	Եկաթ, մգ/լ	Ալյումին, մգ/լ
Փոքր Սևան, 0.5 մ խորություն	0.401	0.013	0.104	0.057	0.103	17.4	69.5	24.2	44.1	0.046	0.006
Փոքր Սևան, 5 մ խորություն	0.184	0.005	0.121	0.071	0.104	17.1	68.1	24.3	44.5	0.049	0.006
Փոքր Սևան, 10 մ խորություն	0.271	0.004	0.104	0.071	0.110	17.7	70.5	24.4	45.5	0.050	0.004
Փոքր Սևան, 20 մ խորություն	0.201	0.003	0.116	0.071	0.109	17.5	70.0	25.3	45.5	0.051	0.003
Փոքր Սևան, 30 մ խորություն	0.227	0.005	0.104	0.071	0.108	18.7	76.1	26.6	48.0	0.056	0.004
Փոքր Սևան, 55 մ խորություն	0.208	0.006	0.137	0.100	0.150	18.5	74.7	26.6	47.5	0.052	0.005
Փոքր Սևան, 70 մ խորություն	0.198	0.009	0.138	0.100	0.158	17.8	70.7	25.6	45.7	0.056	0.003
Փոքր Սևան, 80 մ խորություն	0.199	0.010	0.141	0.100	0.160	18.4	73.1	26.4	45.8	0.056	0.003
Մեծ Սևան, 0.5 մ խորություն	0.383	0.004	0.069	0.086	0.118	18.8	73.9	26.2	47.4	0.064	0.004
Մեծ Սևան, 5 մ խորություն	0.383	0.005	0.076	0.086	0.111	18.4	70.7	25.8	45.5	0.062	0.004
Մեծ Սևան, 10 մ խորություն	0.339	0.004	0.064	0.086	0.117	17.4	68.4	25.1	44.2	0.059	0.004
Մեծ Սևան, 20 մ խորություն	0.310	0.008	0.071	0.086	0.117	17.8	71.2	25.9	46.7	0.058	0.004
Մեծ Սևան, 25 մ խորություն	0.316	0.005	0.069	0.086	0.118	18.7	73.8	26.5	46.4	0.068	0.004
Մեծ Սևան, 30 մ խորություն	0.222	0.005	0.062	0.086	0.124	18.7	72.8	26.2	46.4	0.063	0.004